

**IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA OČUVANJE
NACIONALNIH SPOMENIKA U 2012. GODINI**

Sarajevo, januar 2013. godine

SADRŽAJ

1.	NADLEŽNOSTI KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA	1
2.	PROVEDENE AKTIVNOSTI	1
2.1.	Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenicima	1
2.1.1.	Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara upisanih na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine.....	2
2.1.2.	Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara za koja su podnesene peticije	2
2.1.3.	Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom.....	3
2.1.4.	Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju ili ukidaju.....	3
2.1.5.	Upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u zemljišne knjige	4
2.1.6.	Implementacija odluka Komisije – obilježavanje nacionalnih spomenika	4
2.1.7.	Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika	4
2.2.	Lista ugroženih spomenika	4
3.	PROJEKTI KOMISIJE	5
3.1.	Kandidirani projekti	5
3.2.	Projekti za koje su odobrena sredstva	6
4.	KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKE BAŠTINE (UNESCO)	6
4.1.	Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a	6
4.2.	Izveštavanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO)	6
5.	SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA NADLEŽNIM ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8	7
5.1.	Učešće Komisije u radu stručnih timova entiteta i Brčko Distrikta.....	7
5.1.1.	Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj	7
5.1.2.	Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj.....	8
5.2.	Sastanci sa nadležnim institucijama i pojedincima na provođenju Aneksa 8.....	8
5.3.	Učestvovanje predstavnika Komisije u radu međunarodnih tijela.....	9
6.	JAVNOST RADA	9
6.1.	Odnosi s javnošću	9
6.2.	Podizanje svijesti o značaju naslijeđa	10
6.3.	Biblioteka i dokumentacioni centar	11
6.4.	Baza podataka o spomenicima	11
7.	ORGANIZACIJA KOMISIJE	12
7.1.	Sastav Komisije.....	12
7.2.	Sjednice Komisije	12
7.3.	Sekretarijat Komisije.....	12
7.4.	Interni akti Komisije	14
7.5.	Vanjski saradnici.....	14
7.6.	Stručna obuka saradnika	15
7.7.	Smještaj Komisije	15
8.	PROCJENA IZVRŠENJA BUDŽETA KOMISIJE	16
9.	ZAKLJUČCI	16

Na osnovu člana 45. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika («Službeni glasnik BiH», br. 4/03, 33/03, 31/06, 99/06 i 53/11), Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika na svojoj 57. sjednici održanoj od 24. do 29. aprila 2013. godine, usvojila je sljedeći

IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA U 2012. GODINI

1. NADLEŽNOSTI KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljem tekstu: Komisija) je institucija Bosne i Hercegovine uspostavljena na osnovu Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika koju je donijelo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 21.12.2001. godine, a kojom su, u skladu sa odredbama Aneksa 8., utvrđeni osnovni principi i ciljevi djelovanja Komisije, te njeni primarni zadaci i ovlaštenja kao institucije Bosne i Hercegovine. Odluka je objavljena u «Službenom glasniku BiH» br. 1/02 i 10/02.

Na osnovu ovlaštenja iz Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH Komisija donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom («Službeni glasnik BiH» br. 33/02 i 15/03).

Na osnovu odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Komisija daje inicijativu za pokretanje postupka za zaključivanje međunarodnih ugovora, priprema prijedloge ugovora, učestvuje u prethodnim pregovorima radi zaključivanja međunarodnih ugovora na ekspertnom nivou, izvršava međunarodne ugovore, te obavlja druge poslove međunarodne saradnje u oblasti zaštite nacionalnih spomenika, koji se odnose naročito na:

- zastupanje interesa Bosne i Hercegovine u vezi sa potpisivanjem i provođenjem međunarodnih konvencija;
- rješavanje spornih pitanja od zajedničkog interesa za Bosnu i Hercegovinu i druge države odnosno međunarodne organizacije;
- odlučivanje o kandidaturi nacionalnih spomenika za upis na Listu svjetske baštine (UNESCO) i Listu 100 najugroženijih spomenika (WMW), i sl.;
- saradnju sa INTERPOL-om, drugim međunarodnim organizacijama i državama u slučajevima nestanka pokretnih nacionalnih spomenika;
- pitanja procedure za izvoz pokretnih nacionalnih spomenika i davanja garancija za njihovu zaštitu u slučaju privremenog izvoza;
- davanje koncesija stranim državljanima za istraživanja koja se odnose na nacionalne spomenike;
- osiguranje sredstava iz donacija za finansiranje rada Komisije i zaštitu nacionalnih spomenika;
- angažman stranih eksperata za potrebe Komisije.

2. PROVEDENE AKTIVNOSTI

2.1. Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenicima

Na osnovu ovlaštenja iz Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, Komisija donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom («Službeni glasnik BiH» br. 33/02 i 15/03).

Komisija je od početka svog rada 2002. godine proglasila ukupno **695 dobara** nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine.

U 2012. godini Komisija je razmatrala **66 prijedloga odluka** o proglašenju nacionalnim spomenicima i donijela **45 odluka**: 41 odluku o proglašenju nacionalnim spomenicima i 4 odluke kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom. Odluke se objavljuju u «Službenom glasniku BiH».

Od ukupnog broja proglašenih dobara (695), 498 dobara nalazi se na području FBiH, 188 na području RS, te 9 na području Brčko Distrikta.

***Prilog 1:** Odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, donesene u 2012. godini; (11 RS, 1 BD, 33 FBiH)*

2.1.1. Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara upisanih na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine

Komisija po službenoj dužnosti (bez posebnog zahtjeva), donosi odluke o proglašenju nacionalnim spomenikom za svako pojedinačno dobro upisano na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 33/02). Na Privremenoj listi, koju je uspostavila Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u prethodnom sazivu, upisano je 777 spomenika. U periodu 2002-2012. godine Komisija je donijela konačne odluke o proglašenju nacionalnim spomenicima za ukupno **327 dobara sa Privremene liste**, odnosno **6 dobara** u toku 2012.godine.

Od ukupnog broja proglašenih dobara sa Privremene liste (327), 235 dobro nalazi se na području FBiH, 88 na području RS, a 4 na području Brčko Distrikta.

***Prilog 2:** Odluke o proglašenju nacionalnim spomenicima za dobra upisana na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine, donesene u 2012. godini*

2.1.2. Donošenje odluka o proglašenju nacionalnim spomenikom dobara za koja su podnesene peticije

Postupak za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom pokreće se na osnovu peticije - prijedloga za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Peticije za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom podnose se Komisiji u skladu sa članom V Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Komisija je utvrdila jedinstvenu formu peticije prema vrsti dobra. Peticiju može podnijeti bilo koje pravno ili fizičko lice u Bosni i Hercegovini.

U toku 2012. godine Komisiji je upućeno 54 peticije, te 2.506 ostalih dopisa, zahtjeva i podnesaka (ukupno 2.660 akata) koji su rješavani u skladu sa ovlaštenjima Komisije utvrđenim zakonom i općim aktima Komisije.

***Prilog 3:** Lista peticija/prijedloga za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima, primljenih u 2012. godini*

U periodu 2002-2012. godine Komisija je proglasila ukupno **392 dobra** za koje su podnesene peticije nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine, odnosno **37 dobara** u toku 2012. godine. Neka dobra za koja je podnesena peticija vode se istovremeno i na Privremenoj listi nacionalnih spomenika, samostalno ili u sklopu neke graditeljske cjeline.

***Prilog 4:** Odluke o proglašenju nacionalnim spomenikom za dobra za koja su podnesene peticije, donesene u 2012. godini*

Prema odredbama Aneksa 8, do donošenja konačne odluke o proglašenju nacionalnog spomenika, a najduže do godinu dana od podnošenja peticije, sve strane treba da se suzdrže od aktivnosti koje bi mogle da ugroze predloženo dobro, o čemu su obaviješteni svi nadležni organi i institucije na čijem se području nalaze predložena dobra.

S obzirom na veliki broj peticija, Komisija nije mogla da ispoštuje rok utvrđen u članu 39. stav 2. Poslovnika o radu Komisije, prema kojem peticija treba da bude riješena najkasnije u roku od godinu dana od dana njenog podnošenja. Postupak razmatranja peticija otežavala je i činjenica da uz veliki broj zahtjeva nije bila dostavljena potrebna dokumentacija o predloženom dobru (podaci o vlasništvu, lokaciji, sadašnjem stanju i dr.). Budući da je za pripremu svake pojedinačne odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom potrebno provesti iscrpno istraživanje postojeće arhivske, arhitektonske, historijske i druge građe o predloženom dobru, te s obzirom na to da bi ukidanje režima zaštite za pojedine spomenike moglo da prouzrokuje aktivnosti koje bi ga mogle uništiti, Komisija je na sjednicama održanim u 2012. godini donijela odluke o produženju režima zaštite iz člana V stav 3. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, koje su dostavljene "Službenom glasniku BiH" radi objavljivanja. Režim zaštite produžava se do donošenja konačne odluke Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika o proglašenju predloženog dobra nacionalnim spomenikom.

***Prilog 5:** Spisak kulturno-istorijskih dobara kojima je u 2012. godini produžen režim zaštite do donošenja konačne odluke Komisije*

2.1.3. Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom

Za dobra koja ne ispunjavaju Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom, Komisija donosi odluku kojom se utvrđuje da predloženo dobro ne ispunjava te kriterije („negativne odluke“). U periodu 2002-2012. godine Komisija je donijela ukupno **127 odluka** kojima se odbija peticija/prijedlog za proglašenje dobara o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine, odnosno **4 odluke u 2012. godini**. Od ukupnog broja negativnih odluka, 106 odluka su za dobra koja se nalaze na području FBiH, 19 na području RS, a 2 na području Brčko Distrikta.

Isti postupak primjenjuje se i za nacionalne spomenike koji su uvršteni na Privremenu listu nacionalnih spomenika BiH, a Komisija utvrdi da ne ispunjavaju Kriterije, te donese konačnu odluku. Sve „negativne“ odluke su objavljene u «Službenom glasniku BiH».

***Prilog 6:** Odluke kojima se utvrđuje da dobro ne ispunjava kriterije o proglašenju nacionalnim spomenikom, donesene u 2012. godini*

2.1.4. Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju, ispravljaju ili ukidaju

Odredbom člana 40.a. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika utvrđeno je da Komisija može odlučiti o izmjeni ili dopuni ranije donesene odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom ukoliko naknadno sazna za nove činjenice ili dobije podatke kojima nije raspolagala u momentu donošenja odluke. Izmjene i dopune odluke u navedenim slučajevima donose se na način i prema postupku propisanim za donošenje odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Komisija je do sada donijela 19 odluka o izmjenama ili dopunama odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima (u 2012. nije bilo izmjena). Sve izmjene i dopune odluka objavljene su u „Službenom glasniku BiH“.

Ukoliko se nakon objave odluka utvrdi da je u pripremi teksta za objavu napravljena tehnička greška, u Službenom glasniku je potrebno što prije objaviti odgovarajuću ispravku. Do sada je objavljeno ukupno 8 ispravki (nijedna u 2012. godini).

Komisija je u svom desetogodišnjem radu donijela i jednu (1) odluku o ukidanju ranije donesene Odluke o proglašenju arheološkog područja – Praistorijsko gradinsko naselje na lokalitetu Gradina ispod Kuga, naselje Bjelave, opština Srebrenik, nacionalnim spomenikom BiH. Poslovníkom o radu Komisije nisu predviđeni slučajevi ukidanja odluka, pa je postupak

proveden na osnovu Zakona o upravnom postupku BiH. Naime, tim zakonom utvrđeno je da postupak okončan rješenjem (odlukom) protiv koje nema redovnog pravnog lijeka može biti obnovljen ako se sazna za nove činjenice, koji bi mogli dovesti do drugačijeg rješenja da su te činjenice bile poznate u ranijem postupku, te da nadležni organ može, na osnovu podataka pribavljenih u obnovljenom postupku, prijašnje rješenje (odluku) poništiti ili ukinuti.

2.1.5. Upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u zemljišne knjige

Komisija je uputila zahtjev nadležnim općinskim sudovima za upis zabilježbe o nacionalnim spomenicima u zemljišne knjige (657 proglašanih nepokretnih spomenika), u skladu sa entitetskim zakonima koji regulišu taj postupak. Zaključno sa 31.12.2012. godine, Komisiji je dostavljeno **362 rješenja** kojim se dozvoljava upis nacionalnih spomenika u zemljišne knjige u cijelosti, **11 rješenja o djelimičnom upisu** (dio spomenika se iz određenog razloga ne može upisati u ZK, te se za taj dio odbija zahtjev, te **109 rješenja** kojima se odbija zahtjev za upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u ZK. Najčešći razlog za odbijanje zahtjeva za upis je što u odlukama nema katastarskih podataka po starom premjeru, bez kojih sudovi, shodno zakonu, ne mogu izvršiti upis u zemljišne knjige. Za **22 zahtjeva** u toku je postupak upisa. I pored više urgencija, za **151 zahtjev** Komisiji nije dostavljen nikakav odgovor (općine Stolac, Čapljina, Neum, Travnik, te Grad Banja Luka).

2.1.6. Implementacija odluka Komisije - obilježavanje nacionalnih spomenika

Komisija je uspostavila jedinstven sistem obilježavanja nacionalnih spomenika u Bosni i Hercegovini i do sada postavila informativne ploče za 332 spomenika.

U 2012. godini su izvršene aktivnosti na okončanju započetih projekata obilježavanja spomenika, u vidu izrade i postavljanja dizajniranih i tehnički obrađenih informativnih tabli. Obilježeno je ukupno 7 nacionalnih spomenika sa 13 informativnih tabli.

Prilog 7: Spisak informativnih tabli

2.1.7. Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika

U 2012. godini Komisija je, na zahtjev Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Službe iz Brčko Distrikta BiH i drugih institucija, dala stručno mišljenje na projektnu dokumentaciju za izvođenje radova na 14 nacionalnih spomenika.

Prilog 8: Pregled stručnih mišljenja datih na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika u 2012. godini

2.2. Lista ugroženih spomenika

Komisija je uspostavila Listu ugroženih nacionalnih spomenika za koje je neophodno provesti hitne mjere zaštite da bi se spriječilo njihovo potpuno uništenje, a u cilju usmjeravanja pažnje svih odgovornih entitetskih i državnih tijela uprave, ali i mogućih donatora i investitora na one slučajeve nacionalnih spomenika kojima prijete nestanak ukoliko odmah ne budu poduzete neophodne aktivnosti za njihovo spašavanje.

Do kraja 2012. godine na Listi se nalazi 68 najugroženijih spomenika. Komisija je uspostavila sistem praćenja stanja i aktivnosti vezanih za ugrožene spomenike sa Liste, na osnovu utvrđenih indikatora. Na osnovu rezultata provedenog monitoringa, Komisija poduzima i predlaže aktivnosti nadležnim institucijama na otklanjanju i ublažavanju faktora koji ugrožavaju spomenik. Prema Zakonu o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika («Službene novine FBiH» br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07, «Službeni glasnik Republike Srpske» br. 9/02, 70/06 i 64/08 i «Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH» br. 2/02 i 19/07), nacionalni spomenici imaju najviši stepen zaštite. Od vlada entiteta i nadležnih organa Komisija je zatražila da preduzmu sve neophodne mjere iz njihove

nadležnosti s ciljem zaštite ugroženih spomenika. O stanju ugroženih spomenika i poduzetim aktivnostima Komisija redovno obavještava javnost putem konferencija za štampu.

Prilog 9: *Lista ugroženih spomenika*

3. PROJEKTI KOMISIJE

Za nacionalne spomenike koji se nalaze na Listi ugroženih spomenika i Prioritetnoj listi intervencija Vijeća Evrope (Projekat Integrisane rehabilitacije naslijeđa Regionalnog programa za jugoistočnu Evropu) Komisija se obratila zahtjevom za finansijsku podršku međunarodnim subjektima, kao i vlastima u Bosni i Hercegovini na svim nivoima. Aktivnosti na ovim projektima provodi Komisija prema ugovorenim zahtjevima donatora, a u skladu sa zakonskim propisima u BiH.

3.1. Kandidirani projekti

Za sredstva Fonda ambasade SAD u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa za 2012/13. godinu kandidovani su sljedeći projekti:

- Zgrada Crvenog krsta u Sarajevu – izrada detaljnog projekta postojećeg stanja i hitni radove konzervacije i restauracije objekta - faza I;
- Redžep pašina kula u Žepi – izrada detaljnog projekta postojećeg stanja i hitni radove konzervacije i restauracije objekta - faza I;
- Umjetnička galerija Terzić u Banjoj Luci – istražni radovi, inventarizacija, preventivna konzervacija i objava radova;
- Arheološki lokalitet u Skelanima, Srebrenica – konzervacija i prezentacija mozaika iz IV vijeka;
- Stari grad Ostrožac, Cazin – izrada detaljnog projekta postojećeg stanja i hitni radove konzervacije - faza I.

Za sredstva Ambasade Češke Republike u BiH (javni poziv za dostavu) za 2013. godinu kandidovani su sljedeći projekti:

- Izrada autentičnih suvenira Bosne i Hercegovine;
- Edukacija turističkih vodiča iz interpretacije naslijeđa;
- Moja Bosna i Hercegovina - moje naslijeđe;
- Regionalni sajam o kulturno-historijskom naslijeđu.

Za sredstva Ambasade Kraljevine Norveške u BiH, kandidovan je projekat "Izrada plana upravljanja za nekropole sa stećcima", radi produžetka saradnje sa ekspertom Andrew Lawer (internship u Komisiji).

Za sredstva Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo, kandidovan je projekat „Podrška izdavanju šestog broja godišnjaka Komisije“ (odobrena sredstva u iznosu od 5.000,00 KM u septembru 2012. godine).

Za sredstva Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke (javni poziv za finansiranje/sufinansiranje programa i projekata u oblasti nauke u 2012. godini) kandidovani su sljedeći projekti;

- Historija zaštite bosanskohercegovačkog kulturnog naslijeđa - od Centralne komisije za zaštitu historijskih i umjetničkih spomenika u Beču do Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH (sredstva nisu odobrena uz sljedeće obrazloženje: „Ne odgovara kriterijima, naučni skup u septembru 2013.godine“);
- Proširenje kapaciteta čitaoničkih mjesta u Biblioteci i dokumentacionom centru Komisije, namjenjen naučnicima i istraživačima u oblasti naslijeđa (sredstva nisu odobrena uz sljedeće obrazloženje: „Ne odgovara kriterijima, prema osnivačkom aktu i Obavještenju o razvrstavanju pravnog lica prema djelatnosti, nije

univerzitetska biblioteka ni naučna ustanova, nego spada u "Zakonodavna , izvršna i druga tjela, državne vlasti“).

Za sredstva Fondacije za bibliotečku djelatnost (konkurs za izbor korisnika sredstava Fondacije za bibliotečku djelatnost za 2012. godinu) kandidovan je projekat „Proširenje kapaciteta čitaoničkih mjesta u Biblioteci i dokumentacionom centru Komisije, namjenjen naučnicima i istraživačima u oblasti naslijeđa“ (odobrena sredstva u novembru 2012. godine u iznosu od 1.500,00 KM za nabavku računara, monitora, skenera ili printera).

Za sredstva Fondacije za izdavaštvo (konkurs za izbor korisnika sredstava Fondacije za izdavaštvo za 2012. godinu) kandidovan je projekat „Izdavanje baštine VI-VII“ (sredstva nisu odobrena).

3.2. Projekti za koje su odobrena sredstva

- Projekat konzervacije i restauracije starih nadgrobnika na Jevrejskom groblju Borak u Sarajevu (donator: Američka ambasada u BiH; period realizacije: 29.11.2011.-30.09.2013.);
- Projekat rehabilitacije Aladža džamije u Foči (donator: Američka ambasada u BiH; period realizacije: 15.09.2009.-31.12.2012.);
- Restauracija srpske pravoslavne crkve Sv. Vasilija Ostroškog i katoličke crkve Presvetog Trojstva u Blagaju kod Mostara (donator: Američka ambasada u BiH; period realizacije: 29.11.2011.-31.12.2012.);
- Restauracija mosta iz 16. vijeka na rijeci Žepi, Rogatica (donator: Američka ambasada u BiH; period realizacije: 17.09.2012.-31.12.2013.);
- Projekat TEMPUS (donator: Izvršna agencija Evropske unije za obrazovanje, audiovizualno i kulturu preko Univerziteta u Sarajevu; period realizacije: 14.10.2012.-14.10.2014.);
- EXPO.AUS - Restauracija mlinica na području Mostara, Blagaja i Stoca (donator: Evropska unija putem IPA fondova; period realizacije: 10.2012.-08.2015.);

Prilog 10: Izvještaji o projektima koje je realizirala Komisija

4. KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKE BAŠTINE (UNESCO)

4.1. Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a

Koordinator izrade nominacijskog dosijea: Dubravko Lovrenović, član Komisije
Koordinator izrade Plana upravljanja: Mirela Mulalić Handan, izvrni dužnosnik

Prilog 11: Izvještaj o aktivnostima na projektu „Nominacija stećaka – srednjovjekovnih nadgrobnih spomenika – za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a“ u 2012. godini

4.2. Izvještavanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO)

Saradnik za praćenje implementacije Konvencije: Tarik Jazvin
36. zasjedanje Komiteta za svjetsku baštinu održano je od 24.06. do 06.07.2012. godine u Saint Petersburgu, Rusija, i na njemu nisu donesene odluke koje se odnose na dobra iz BiH upisana na Tentativnu listu i Listu svjetske baštine.

Stari most sa Starim gradom Mostar

12. regionalna konferencija Sekretarijata gradova jugoistočne Evrope i Mediterana čija su dobra upisana na Listu svjetske baštine održana je od 24. do 26.05.2012. godine u Mostaru

Prilog 12: Izvještaj o monitoringu na Starom mostu sa grafičkim prilogom (Izvještaj o radu Agencije „Stari grad“ za 2012. godinu)

Most Mehmed-paše Sokolovića

U toku 2012. godine izvršene su sljedeće aktivnosti:

- Dana 23.07.2012. zaprimljen akt od strane „HE na Drini“, Višegrad u kojem obavještavaju Komisiju o obustavljanju radova na izgradnji upravne zgrade firme, a koja se trebala nalaziti u zoni zaštite mosta Mehmed-paše Sokolovića u Višegradu.
- Na zahtjev Komisije, firma „HE na Drini“, Višegrad je dostavila mišljenje ICOMOS-a koje se odnosi na sanaciju temelja i stubova mosta Mehmed-paše Sokolovića, radove na izgradnji upravne zgrade „HE na Drini“, Višegrad i radove na izgradnji Kamengrada.
- Na zahtjev TIKa-e i Ministarstva civilnih poslova, Komisija je predložila Tarik Jazvina kao nezavisnog eksperta koji će biti član tima za medijaciju, a shodno članu 5. Protokola o saradnji na razvoju sanacionih i restauracijskih radova i njihovom izvođenju na Mostu Mehmed-paše Sokolovića u Višegradu.
- Dana 18.12.2012. godine održan je sastanak sa direktorom TIKa-e za BiH, gđin.Zulkuf Oručom, a vezano za odabir izvođača radova i početak realizacije projekta restauracije Mosta Mehmed-paše Sokolovića u Višegradu.
- Turska firma ER-BU je izabrana kao izvođač radova na restauraciji Mosta, a radovi bi trebali početi najdalje do 01. aprila 2013. godine.

Prilog 13: Izvještaj općine Višegrad za 2012. godinu

5. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA NADLEŽNIM ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8.

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika je, od svog uspostavljanja kao nezavisne institucije BiH, ostvarila veoma dobru saradnju sa OHR-om na implementaciji Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

U toku 2012. godine Komisija je, u skladu sa svojim ovlaštenjima, nastavila ranije uspostavljenu saradnju sa nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entiteta, Distrikta Brčko, gradova, kantona i općina o pitanjima značajnim za rad Komisije, a u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kojim je, između ostalog, propisana obavezna saradnja organa i institucija na svim nivoima vlasti sa Komisijom.

5.1. Učešće Komisije u radu stručnih timova entiteta i Brčko Distrikta

5.1.1. Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj

Član Savjeta: Orjana Lenasi, saradnica za graditeljske cjeline i kulturne krajolike.

Rješenjem Federalnog ministarstva prostornog uređenja, broj: 02-23-1-1187/10-1, od 16.09.2010. godine, formiran je Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj za period od 2008. do 2018. godine, sa osnovnim zadatkom praćenja pripreme i izrade Regulacionog plana „Historijske gradske jezgre Počitelj“ za period 2008. do 2018. godine.

Za rad u Savjetu Regulacionog plana kao predstavnik Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika imenovana je Orjana Lenasi, saradnik za graditeljske cjeline i kulturne krajolike.

U toku 2012. godine održana je samo 6. sjednica Savjeta Plana i to 05. juna 2012. godine u Počitelju, kojoj Orjana Lenasi nije prisustvovala ali je pripremila Izvještaj na osnovu primljene dokumentacije: teksta Prednacrt Plana sa grafičkim priložima, pismenog očitovanja Amira Pašića za sastanak Savjeta, Zapisnika sa 6. sjednice Savjeta, i pismenog komentara I.Bakalar-Bulum.

Komisija je na svojoj 55. sjednici, održanoj od 6. do 8. novembra 2012. godine, razmatrala Izvještaj sa priložima predstavnika Komisije u radu Savjeta regulacionog plana i donijela zaključak da se uputi dopis Federalnom ministarstvu prostornog uređenja sa zahtjevom za dostavu usvojene Urbanističke osnove, Prednacrt i Nacrt Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj za period od 2008. do 2018. godine, radi konačne ocjene njihove usklađenosti sa Odlukom Komisije (dopis broj: 11-35.9-20/12-17, od 03.12.2012. godine).

Federalno ministarstvo prostornog uređenja je dopisom broj: 02-23-1-1365-2/12-HS, od 10.12.2012. godine dostavilo Komisiji traženu dokumentaciju u elektronskoj formi.

5.1.2. Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj

Član Savjeta: Amra Šarančić Logo, saradnica za graditeljske cjeline i kulturne krajolike.

Rješenjem Federalnog ministarstva prostornog uređenja, broj: 02-23-1-896/12-7 od 15.08.2012. godine, formiran je Savjet Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj za period od 2011. do 2021. godine.

Za rad u Savjetu Regulacionog plana kao predstavnik Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika imenovana je Amra Šarančić Logo, saradnica za graditeljske cjeline i kulturne krajolike.

U toku 2012. godine održana je samo Konstituirajuća sjednica Savjeta Plana i to 16. oktobra 2012. godine u prostorijama Federalnog ministarstva prostornog uređenja, koje je i Nosilac pripreme Plana. Umjesto Amre Šarančić Logo, koja je bila spriječena ranije preuzetim obavezama, sjednici je prisustvovala Orjana Lenasi. O toku Sjednice je sačinjena Službena zabilješka, a na dostavljeni materijal (Prijedlog regulacijskog plana Historijskog gradskog područja Blagaj za period od 2011. do 2021. godine – urbanistička osnova) su pripremljeni Komentari i sugestije, koji su dostavljeni Federalnom ministarstvu prostornog uređenja 30.10.2012. godine.

Komisija je na svojoj 55. sjednici, održanoj od 6. do 8. novembra 2012. godine, razmatrala Izvještaj/Službenu zabilješku sa priložima predstavnika Komisije u radu Savjeta regulacionog plana i donijela zaključak da se uputi dopis Federalnom ministarstvu prostornog uređenja sa zahtjevom za dostavu finalne verzije – po fazama pripreme i izrade – Urbanističke osnove, Prednacrt i Nacrt Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj za period od 2011. do 2021. godine, prije upućivanja istih u parlamentarnu proceduru radi konačne ocjene njihove usklađenosti sa Odlukom Komisije (dopis broj: 11-35.9-20/12-17, od 03.12.2012. godine).

Federalno ministarstvo prostornog uređenja je dopisom broj: 02-23-1-1365-2/12-HS, od 10.12.2012. godine dostavilo Komisiji traženu dokumentaciju u elektronskoj formi (Urbanistička osnova Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj za period od 2011. do 2021. godine).

5.2. Sastanci sa nadležnim institucijama i pojedincima na provođenju Aneksa 8.

U toku 2012. godine realizirani su brojni sastanci Komisije sa predstavnicima nadležnih organa na svim nivoima državne vlasti, predstavnicima institucija nadležnih za zaštitu kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine, predstavnicima vjerskih zajednica, međunarodnih organizacija i drugih institucija i pojedinaca s ciljem uspostavljanja ili

unapređenja saradnje Komisije sa navedenim subjektima u postupku donošenja i implementacije odluka Komisije, osiguravanja sredstava za provođenje mjera zaštite nacionalnih spomenika u entitetskim budžetima i sredstava za rad Komisije, te rješavanja problema koji su usporavali i otežavali implementaciju Aneksa 8. i Zakona o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika.

Prilog 14: Pregled sastanaka predstavnika Komisije sa nadležnim institucijama i pojedincima na sprovođenju Aneksa 8. u 2012. godini

5.3. Učestvovanje predstavnika Komisije u radu međunarodnih tijela

U toku 2012. godine, u skladu sa svojim ovlaštenjima, Komisija je zastupala interese Bosne i Hercegovine u međunarodnim tijelima i učestvovanjem na konferencijama i drugim međunarodnim skupovima u vezi sa oblašću zaštite naslijeđa.

Prilog 15: Pregled sastanaka predstavnika Komisije u sklopu međunarodne saradnje u 2012. godini

6. JAVNOST RADA

6.1. Odnosi s javnošću

U skladu sa reformom javne uprave u Bosni i Hercegovini, Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine, kao državna institucija dužna je uspostaviti sistem strateškog komuniciranja, kako bi se otklonili eventualni uzroci netransparentnosti u radu. U skladu sa planom rada i poslovanja, Komisija izvještava javnost o svom radu, donesenim odlukama, zaključcima i stavovima. Javnost rada Komisije ostvaruje se putem konferencija za medije, objavljivanjem odluka u službenim glasilima BiH i entiteta na čijem području se nalazi nacionalni spomenik, te objavljivanjem akata i informacija o radu Komisije na službenoj web-stranici Komisije.

Tokom 2012. godine, odnosi s javnošću obuhvatali su slijedeće aktivnosti:

1. Odnosi s medijima (reaktivno i proaktivno obavještanje medija - saopštenja, pozivi, izjave, prilozi i sl.)
2. Konferencije za medije u sklopu sjednica Komisije
održane 3 konferencije za medije kojima je prisustvovala većina medijskih kuća u BiH i na kojima su članovi Komisije, pored informacija o nadležnostima i načinu rada Komisije, informirali medije i o pozitivnim i negativnim odlukama o proglašenju nacionalnih spomenika BiH, ugroženim spomenicima, odlukama o produžetku režima zaštite određenih dobara, te drugim zaključcima sa sjednica,
3. Praćenje i analiza medijskog izvještavanja (*press clipping*)
analiza zastupljenosti rada Komisije u određenim pisanim i elektronskim medijima, pokazuje da od ukupnih 1.875 medijskih objava iz domena kulture općenito, rad Komisije obuhvata 15% (270 objava). Drugi mediji koji nisu definirani ugovorom za praćenje, također izvještavaju o radu Komisije, što znači da rad Komisije i rezultati obuhvataju više medijskog prostora.
4. Postupanje po Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini
dva zahtjeva su riješena pozitivno te su tražene informacije dostavljene u cjelosti,
5. Objavljivanje informacija na službenoj web-stranici Komisije (www.kons.gov.ba),
Web-stranica Komisije pruža informacije koje se odnose na:
 - organizaciju i rad Komisije (zakonski okvir, interni akti Komisije, podaci o članovima Komisije i Sekretarijatu),
 - informacije o nacionalnim spomenicima (odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima sa obrazloženjem i fotografijama, lista peticija,

podaci i fotografije o naslijeđu u opasnosti i radovima na zaštiti spomenika i dr.),

- aktivnosti Komisije (sjednice, posjete općinama, saradnja sa nadležnim organima i institucijama, saopćenja za štampu, aktuelnosti i dr.),
- servisne informacije (konkursi, tenderi i dr.).

Na web stranicu se kontinuirano vrši unošenje podataka vezanih za rad Komisije.

6. Objavljivanje odluka u službenim glasnicima, u «Službenom glasniku BiH» u 2012. godini objavljeno je 24 odluke o proglašenju nacionalnih spomenika, 4 odluke kojima se utvrđuje da dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom i 3 odluke o produženju režima zaštite za dobra kojima je istekao period od godinu dana od dana podnošenja peticije, sa spiskom dobara.
7. Organiziranje promotivnih događaja (izložbe i sl.),
 - Organizovana i upriličena proslava desetogodišnjice Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika i uručivanje Europa Nostra nagrade, Zemaljski muzej BiH, 10. septembar 2012.;
 - U okviru kampanje „Kulturno pamćenje – blago koje nestaje“, tokom 2012. godine, Komisija je organizovala 15 izložbi nacionalnih spomenika u mnogim gradovima južne i sjeveroistočne regije BiH gdje je predstavljeno ukupno 120 panoa. „Putujuće“ izložbe za obje regije održane su u Tuzli, Banovićima, Kalesiji, Lukavcu, Gračanici, Gradačcu, Bijeljini, Brčkom, Mostaru, Trebinju, Stocu, Jablanici, Konjicu, Blagaju i Tomislavgradu. Tokom pripreme i organizacije putujućih izložbi, Komisija je uspostavila izuzetno dobru saradnju sa kantonalnim resornim institucijama za zaštitu naslijeđa (zavodi i sl.) kao i kulturnim institucijama u kojima su upriličene izložbe (muzeji, galerije, domovi kulture itd.) te lokalnom samoupravom i lokalnim nevladinim udrugama. Zbog interesa i pozitivnih pokazatelja, Komisija je uradila plan izložbi za 2013. godinu koji uključuje sjeverozapadnu regiju BiH, te sarajevsku i centralnu regiju BiH.
 - Komisija je u periodu od 17.12. do 21.12.2012.godine upriličila izložbu nacionalnih spomenika i predavanje na temu: *Rad Komisije i nacionalni spomenici* u III Gimnaziji u Sarajevu, a na njihov poziv.
 - Komisija je 19.07.2012. godine, a povodom završetka radova na glavnoj kapiji na Starom jevrejskom groblju u Sarajevu, upriličila izložbu nacionalnih spomenika za čiju je obnovu sredstva izdvojila Njemačka ambasada u BiH.
8. Priprema promotivnih materijala,

Na osnovu Poslovnika o radu Komisija je u 2005. godini pokrenula izdavanje **Godišnjaka Komisije** za očuvanje nacionalnih spomenika, pod nazivom „Baština“.

Za potrebe prezentacije svog rada, Komisija je do sada izdala pet brojeva Godišnjaka „Baština“ sa ukupnim tiražem od cca 2500 kopija.

Šesti broj Godišnjaka je pripremljen, ali nije odštampan u 2012. godini.

Godišnjak Komisije se nalazi u naučnim bazama EBSCO i CEEOL.

6.2. Podizanje svijesti o značaju naslijeđa

Kampanju „Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe“ od 2006. godine uspješno implementira Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u saradnji sa Ambasadom Sjedinjenih Američkih Država u BiH. Do sada je u kampanji učestvovalo preko 65 škola iz više od 20 bosanskohercegovačkih gradova (Sarajevo, Mostar, Trebinje, Livno, Jajce, Travnik, Stolac, Čapljina, Ljubinje, Šipovo, Ustikolina, Blagaj.....).

Svoj doprinos projektu dalo je oko 4.000 učenika, entitetska ministarstva za kulturu, prosvjetu i obrazovanje, federalni i kantonalni pedagoški zavodi, škole i druge ustanove zadužene za odgoj i obrazovanje. Kroz projektne aktivnosti, kao što su predavanja u školama i na lokalitetima nacionalnih spomenika, djeca stiču i usavršavaju znanja o kulturnome naslijeđu, sa fokusom na stare gradove, arhitekturu, umjetnička djela, zanate, usmena predanja i dr.

Kampanja „Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe“ je u 2012.godini bila sastavni dio slijedećih projekata:

1. Sakralno naslijeđe Blagaja – projekat „Restauracija srpske pravoslavne crkve Sv. Vasilija Ostroškog i katoličke crkve Presvetog Trojstva u Blagaju kod Mostara“, i
2. Jevrejsko groblje – konzervacija nadgrobnika.

Cilj kampanje je podizanje svijesti mladih o značaju naslijeđa i poticanje odgovornosti za njegovo očuvanje.

6.3. Biblioteka i dokumentacioni centar

Biblioteka i dokumentacioni centar Komisije (BDC) je zadužen za prikupljanje, obradu, čuvanje i davanje na korištenje dokumentacije o nacionalnim spomenicima BiH. Centar je namjenjen prvenstveno saradnicima Komisije, zatim studentima, magistrantima, doktorantima kao i istraživačima u oblasti naslijeđa. Ustrojstvo centra bazirano je na dva usko povezana dijela bibliotečkom i dokumentacionom. Bibliotečki dio čini bogat fond od 2 500 jedinica knjižne građe iz oblasti arhitekture, umjetnosti, historije, menadžmenta u naslijeđu, arheologije, etnologije i pravne zaštite. Fond neknjižne građe čine: projekti, kartografska građa, foto dokumentacija, novinski članci i grafička građa. Fond neknjižne građe ima cc 30 000 bibliotečkih jedinica. Građa biblioteke podjeljena je u deset zbirki. Obrada građe vrši se po Međunarodnim standardima ISBD(M) za opis knjižne građe i ISBD(ER) za opis elektroničke građe. Građa iz zbirki je evidentirana u inventarnim knjigama i digitalnim katalogima koji se dopunjavaju. U skladu sa planom rada i poslovanja biblioteka je pružala usluge prikupljanja, obrade (kataloške i predmetne), evidentiranja, čuvanja i izdavanja dokumentacije saradnicima Sekretarijata i vanjskim korisnicima.

Prilog 16: Izvještaj o radu biblioteke i dokumentacionog centra u 2012. godini

6.4. Baza podataka o spomenicima

Baza - središnji inventar naslijeđa BiH je otvoren i kontinuiran sistem čija je osnovna namjena:

- objediniti pregled cjelokupnog fonda BiH – za sva dobra i spomenike objediniti sve relevantne podatke i omogućiti njihovu široku dostupnost i jednostavno pretraživanje (historijat, pregled trenutnog stanja, radova, stepen dokumentiranosti, bibliotečku i dokumentacijsku građu vezanu uz dobra, itd),
- osigurati baze znanja neophodne za rad na održavanju i zaštiti kulturno-historijskog naslijeđa BiH,
- kreirati podloge za izradu prostornih i urbanističkih planova na nivou države, entiteta, opština,
- olakšati naučna istraživanja kulturno-historijskog naslijeđa BiH.

Središnji inventar naslijeđa BiH se sastoji od dva modula, odnosno modula spomenici i modula dokumentacijsko-bibliotekarske zbirke (DBZ).

Modul spomenici sadrži osnovne informacije o svim dobrima i spomenicima – pravni status, zone i mjere zaštite, historijski podaci, vlasništvo, upotreba, i sl. relevantne informacije u skladu sa preporukama Vijeća Evrope (Core Data Index - indeks osnovnih podataka) za povijesne građevine i spomenike graditeljskog naslijeđa) i sistemu zaštite BiH.

Modul dokumentacijsko-bibliotekarske zbirke (DBZ) sadrži digitalizirane dokumentacijske zbirke (zbirka projekata, fototeka, fotoCDteka (digitalne fotografije), CDteka, planoteka, referentna planska dokumentacija, biblioteka, hemeroteka, topografska zbirka i ostalo) i predstavlja pomoć za inventariziranje i katalogiziranje dokumentacijskih zbirki s područja zaštite kulturnog naslijeđa.

U 2012. godini nastavljen je unos podataka u bazu, otklanjanje grešaka koje su se pojavile u radu i funkcionalna unapređenja baze, na osnovu Okvirnog ugovora o pružanju usluga nadogradnje isporučenog sistema u garantnom roku (adaptivni zahtjevi) i održavanju isporučenog sistema po isteku garantnog roka, broj 02-16.4-63/12-1 od 09.03.2012. godine.

U oktobru su počeli pregovori oko produžetka saradnje, odnosno potpisivanja novog ugovora o održavanju prostorne baze podataka o spomenicima, ali još uvijek nije postignut dogovor sa IN2 d.o.o. Sarajevo oko određenih dijelova Ugovora.

20.11.2012. godine, IN2 d.o.o. Sarajevo dostavio tehničku dokumentaciju i ažurirani Source code za bazu podataka o spomenicima.

7. ORGANIZACIJA KOMISIJE

7.1. Sastav Komisije

Na osnovu člana II stav 4. Aneksa 8. i člana 5. Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 21. decembra 2001. godine, i 126. sjednici, održanoj 21. februara 2002. godine, donijelo je Odluku o imenovanju članova Komisije prema kojoj Komisiju sačinjavaju tri domaća i dva inozemna člana: Amra Hadžimuhamedović (Sarajevo), Ljiljana Ševo (Banja Luka), Dubravko Lovrenović (Sarajevo), Zeynep Ahunbay (Turska) i Tina Wik (Švedska).

Predsjedništvo BiH donijelo je i odluke o produženju mandata za narednih pet godina: članovima Komisije iz Bosne i Hercegovine (27. marta 2007. godine), i Zeynep Ahunbay, međunarodnom članu Komisije (5. decembra 2007. godine), čiji angažman finansira Vlada Republike Turske, kao i Odluku o imenovanju Martina Cherryja za drugog međunarodnog člana Komisije (26. juna 2008. godine), umjesto Tine Wik. Navedene odluke o imenovanju i reizboru članova Komisije objavljene su u „Službenom glasniku BiH“, br. 43/07, 98/07 i 64/08).

Komisija se u avgustu 2009. godine obratila Predsjedništvu BiH sa zahtjevom za razrješenje Zeynep Ahunbay, na njen zahtjev, a u januaru 2010. godine sa zahtjevom za razrješenje Martina Cherryja, zbog nemogućnosti daljeg finansiranja njegovog učešća u radu Komisije od strane Vijeća Evrope, te za imenovanje nova dva međunarodna člana Komisije Friedrich Lüth i Nafia Gül Asatekin. Međutim, i pored više urgencija, Predsjedništvo nije razmatralo te zahtjeve. To je otežalo rad Komisije, pa su u 2011. i 2012. godini održane samo po tri sjednice, umjesto uobičajenih šest sjednica Komisije, a rad Komisije uz pomoć elektronskih metoda komuniciranja je intenziviran, kako bi bilo osigurano pravovremeno obavljanje poslova iz nadležnosti Komisije .

7.2. Sjednice Komisije

U 2012. godini održane su tri sjednice Komisije, i to:

- 53. sjednica, od 26. do 28. marta 2012. godine (predsjedavajuća Amra Hadžimuhamdović),
- 54. sjednica, od 04. do 06. juna 2012. godine (predsjedavajuća Amra Hadžimuhamdović) i
- 55. sjednica, od 06. do 8. novembra 2012. godine (predsjedavajuća Ljiljana Ševo).

7.3. Sekretarijat Komisije

Stručne i administrativne poslove obavlja Sekretarijat Komisije, koji sačinjava stručno i kompetentno osoblje, i to za: arheološko naslijeđe, graditeljsko naslijeđe, cjeline graditeljskog naslijeđa i kulturne krajolike, pokretno naslijeđe, pravne poslove, međunarodno pravo, finansijske poslove i tehničku koordinaciju.

Izvršni funkcioner Mirela Mulalić Handan organizuje i rukovodi radom Sekretarijata.

U skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, izvršni funkcioner ima status sekretara sa posebnim zadatkom, kojem ukupni mandat ne može biti duži od 10 godina. Desetogodišnji mandat Mirele Mulalić Handan na funkciji izvršnog funkcionera Komisije istekao je 7. novembra 2012. godine, te shodno Zakonu ne može na tu funkciju biti ponovo imenovana. Komisija je na 55. sjednici održanoj od 6. do 8. novembra 2013. godine razmotrila status Izvršnog funkcionera i donijela sljedeći zaključak:

“Do konačnog rješavanja statusa članova Komisije neće biti pokrenuta procedura izbora novog izvršnog funkcionera putem Agencije za državnu službu, odnosno donijeti odluka o razrješenju Mirele Mulalić Handan sa te funkcije. Do donošenja odluke o razrješenju, Mirela Mulalić Handan će obavljati funkciju izvršnog funkcionera Komisije u tehničkom mandatu, sa punim obimom ovlaštenja i odgovornosti koje je imala i u toku svog mandata, a u skladu sa pravnim mišljenjem Agencije za državnu službu BiH, broj 03-34-948-1/09 od 17.09.2009. godine. Komisija donosi takav zaključak imajući u vidu da se, počev od 28. marta 2012. godine, svih 5 članova Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika nalaze u tehničkom mandatu jer Predsjedništvo BiH nije donijelo odluku o razrješenju odnosno imenovanju (ili reizboru) članova Komisije, a cijeneći da bi u takvoj situaciji imenovanje novog izvršnog funkcionera moglo dodatno otežati rad Komisije na implementaciji Aneksa 8 i započetih projekata zaštite kulturnog naslijeđa.“

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Komisije, Sekretarijat sačinjava:

1. izvršni funkcioner,
2. pomoćnik izvršnog funkcionera za pravne poslove,
3. pomoćnik izvršnog funkcionera za naslijeđe,
4. saradnik za arheologiju (2 izvršioca),
5. saradnik za pokretno naslijeđe,
6. historičar umjetnosti,
7. saradnik za spomenike graditeljskog naslijeđa (3 izvršioca),
8. saradnik za cjeline graditeljskog naslijeđa i kulturne krajolike (3 izvršioca),
9. saradnik za provođenje Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine,
10. saradnik za međunarodno pravo,
11. saradnik za odnose sa javnošću,
12. saradnik za budžet i javne nabavke,
13. saradnik za finansije,
14. saradnik za tehničku koordinaciju (šef kabineta),
15. dokumentarista,
16. tehnički sekretar,
17. domaćica,
18. vozač-kurir.

Izvršni funkcioner i službenici Komisije zasnivaju radni odnos u Komisiji, a članovi Komisije mogu zasnovati radni odnos (član 5. stav 4. Odluke Predsjedništva BiH o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika).

Sva radna mjesta popunjena su zaključno sa 2011. godinom, i to:

- 1 imenovano lice (član Komisije, u tehničkom mandatu od 28.03.12.)
- 1 rukovodeći državni službenik (izvršni funkcioner, u tehničkom mandatu od 07.12.12.)

- 2 rukovodeća državna službenika
- 16 državnih službenika
- 4 zaposlenika.

Komisija je, na osnovu preporuka Ureda za reviziju finansijskog poslovanja, na svojoj 50. sjednici održanoj 11. marta 2011. godine donijela prijedlog novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, kojim je proširena postojeća sistematizacija, tako da je uvedeno 8 novih radnih mjesta, a ukupni broj izvršilaca se povećao sa 23 na 44 izvršioca. Prijedlog pravilnika dostavljen je na mišljenje Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, Ministarstvu pravde BiH i Ministarstvu finansija i trezora BiH, koji su dali pozitivno mišljenje. Pravilnik će stupiti na snagu nakon pribavljanja saglasnosti od strane Vijeća ministara i Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Prijedlog novog Pravilnika dostavljen je dana 23.02.2012. godine Vijeću ministara BiH, ali i pored više urgencija nije bio razmatran. Prijedlog novog Pravilnika dostavljen je dana 21.11.2012. godine Predsjedništvu BiH.

Prilog 17: Pregled nove sistematizacije Komisije

U skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, u toku 2012. godine primljena su 3 izvršioca u radni odnos na određeno vrijeme, do povratka zaposlenih saradnika sa neplaćenog ili porodiljskog odsustva, te 1 pripravnik u skladu sa Odlukom Vijeća ministara o uslovima i načinu prijema pripravnika VII stepena stručne spreme.

U radnom odnosu **na određeno vrijeme** u 2012. godini su:

- 1 saradnik za historiju umjetnosti, do 15.07.12.
- 1 saradnik za cjeline graditeljskog naslijeđa i kulturne krajolike, do 01.03.12.
- 1 saradnik za spomenike graditeljskog naslijeđa, do 15.07.13.
- 1 pripravnik (dipl. ing. arhitekture), na period od 1 godine.

U izvještajnom periodu **neplaćeno odsustvo** koristile su:

- Medina Hadžihasanović Katana, saradnik za spomenike graditeljskog naslijeđa, do 31.12.2014. godine (boravak u inostranstvu u cilju spajanja porodice);
- Aleksandra Bunčić, saradnik za historiju umjetnosti, do 15.07.2012. godine (boravak u inostranstvu radi stručnog usavršavanja).

7.4. Interni akti Komisije

U 2012. godini Komisija je donijela sljedeće opće akte:

- Odluka o sadržaju zahtjeva, načinu izdavanja i pravdanja putnog naloga
- Odluka o korištenju sredstava reprezentacije i o primanju darova
- Odluka o ograničenju troškova službenih mobilnih telefona
- Pravilnik o ocjenjivanju rezultata rada zaposlenika
- Odluka o stavljanju van snage Odluke o visini naknade vanjskim saradnicima Komisije (zbog restrikcija u budžetu)
- Odluka o pravu zaposlenog člana Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika na korištenje službenog vozila za potrebe prevoza na posao
- Odluka o pravu zaposlenog člana Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika na refundiranje troškova za korištenje taksi usluga za potrebe prevoza na posao i sa posla
- Desetogodišnji izvještaj o radu Komisije (2002-2012.)
- Pravilnik o zaštiti ličnih podataka u Komisiji

7.5. Vanjski saradnici

U skladu sa članom 10. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, za obavljanje privremenih i povremenih poslova za potrebe Komisije, kao i potrebe realizacije projekata, Komisija angažuje stručnjake raznih profila na osnovu ugovora o djelu, autorskog ugovora ili ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

U skladu sa preporukama Ureda za reviziju finansijskog poslovanja, a u cilju transparentnog i konkurentnog angažovanja vanjskih saradnika, prethodnih godina je izbor vanjskih saradnika vršen na osnovu Javnog poziva objavljenog u dnevnoj štampi koja se distribuira na području cijele BiH. U 2011. i 2012. godini Javni poziv nije objavljen zbog restrikcija u budžetu, a poslove vanjskih saradnika obavljaju stručnjaci izabrani na osnovu Javnog poziva objavljenog 2010. godine, i to za poslove:

- Koordinator i asistenti na realizaciji projekata iz donatorskih sredstava;
- čitanje i prevod djela islamske epigrafike i orijentalistike
- izrada elaborata zaštite prirodnog naslijeđa u sklopu graditeljskih cjelina
- tehnička priprema Godišnjaka Komisije
- priprema i grafička obrada informacionih tabli Komisije
- snimanje nacionalnih spomenika i izrada tehničke dokumentacije
- pomoćni poslovi u arhivi i dokumentacionom centru Komisije
- vozača (projekti)

7.6. Stručna obuka saradnika

Saradnici zaposleni u Komisiji uključeni su u program obuke državnih službenika koju organizuje Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine u sklopu Projekta izgradnje kapaciteta državnih službenika na nivou BiH. Saradnici Komisije su tokom 2012. godine bili uključeni i u druge oblike stručnog usavršavanja, koji nisu bili u organizaciji Agencije za državnu službu BiH.

U cilju stručnog usavršavanja, u izvještajnom periodu je odobreno plaćeno odsustvo:

- Zijadu Haliloviću, saradniku za arheologiju, u periodu od 14. maja do 22. juna 2012. godine, radi izrade završnog teksta magistarskog rada na Filozofskom fakultetu u Sarajevu;
- Adiji Ćoroviću, stručnom savjetniku za graditeljske cjeline i kulturne krajolike, u periodu od 28. maja do 28. juna 2012. godine, radi izrade doktorske disertacije na Arhitektonskom fakultetu u Sarajevu. Doktorsku disertaciju odbranio u junu 2012. godine;
- Amri Šarančić Logo, stručnom savjetniku za graditeljske cjeline i kulturne krajolike, u periodu od 11. do 29. juna 2012. godine, radi izrade završnog teksta magistarskog rada na Arhitektonskom fakultetu u Sarajevu. Magistarski rad odbranila u junu 2012. godine;
- Mirzahu Foči, pomoćniku izvršnog funkcionera za naslijeđe, u periodu od 18. do 29. juna 2012. godine, radi pripreme prezentacije magistarskog rada na Arhitektonskom fakultetu u Sarajevu. Magistarski rad odbranio u junu 2012. godine.

Osam zaposlenih stručnih saradnika u Komisiji pohađa postdiplomske studije iz oblasti vezanih za zaštitu i upravljanje kulturnim naslijeđem.

Prilog 18: *Stručno obrazovanje i usavršavanje zaposlenih u 2012. godini*

7.7. Smještaj Komisije

Od 1. oktobra 2002. godine sjedište Komisije je u Sarajevu, Obala Kulina bana br. 1. Na osnovu Ugovora o zakupu sa Savezom samostalnih sindikata BiH, Komisija koristi prostorije na IV spratu u Domu sindikata (393 m² po cijeni od 22,00 KM/m² plus PDV).

Na osnovu zahtjeva Vijeća ministara BiH o racionalizaciji troškova smještaja, broj 05-07-1-596-67/12 od 09.03.2012. godine i zahtjeva Ministarstva odbrane za iskazivanje interesa za smještaj na neperspektivnim lokacijama vojne imovine, broj 04-03-27-1278/12 od 22.03.2012. godine, Komisija je pregledala ponuđene objekte i konstatirala da nisu upotrebljivi bez velikih ulaganja u infrastrukturu, restauraciju i adaptaciju potrebama Komisije.

Komisija se obratila Predsjedništvu BiH sa molbom za ustupanje prostorija u zgradi Predsjedništva a nakon iseljenja institucija FBIH.

Komisija se obratila Savezu samostalnih sindikata BiH sa zahtjevom za umanjeње cijene zakupa poslovnog prostora za 30%. Dana 5.11.2012. godine potpisan je Aneks Ugovora o zakupu poslovnog prostora sa novom cijenom od 22KM/m² sa PDV-om (18,80 KM/m² bez PDV-a).

8. PROCJENA IZVRŠENJA BUDŽETA KOMISIJE

U 2012. godini Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika odobren je budžet u iznosu od 1.309.000,00 KM, a kako slijedi:

– Tekući izdaci	1.274.500,00 KM
– Kapitalni izdaci	34.500,00 KM
UKUPNO	1.309.000,00 KM
– UKUPNO DONIRANA SREDSTVA	361.562,78 KM
UKUPNO ODOBRENI BUDŽET SA DONACIJAMA	1.670.562,78 KM

Finansijski izvještaj za 2012. godinu biće dostavljen Predsjedništvu BiH i Ministarstvu financija i trezora BiH u zakonskom roku za njegovu izradu, do kraja februara 2012. godine.

9. ZAKLJUČCI

Da bi ispunila ciljeve svog utemeljenja Aneksom 8., ispunila ovlaštenja i preuzete obaveze u vezi sa međunarodnom saradnjom i zastupanjem interesa Bosne i Hercegovine, neophodno je:

- da Predsjedništvo BiH, u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenim Aneksom 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, imenuje nove članove ili produži mandat aktuelnim članovima Komisije;
- da Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH, usvoji novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, a kako bi se kadrovskim popunjavanjem ispunile preporuke Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH za usklađivanjem aktivnosti Komisije na donošenju odluka o proglašenju nacionalnih spomenika i na projektima međunarodne saradnje sa ljudskim resursima Komisije i zakonskom regulativom;
- da se u budžetu Komisije osiguraju sredstva za:
 - intenziviranje aktivnosti na obilježavanju nacionalnih spomenika, odnosno nastavku aktivnosti evidentiranja ugroženih spomenika, praćenja stanja u kojem se nalaze i preduzimanje mjera za njihovu zaštitu uključujući aktivnosti na dobivanju sredstava iz stranih fondova za njihovu rehabilitaciju;

- nastavak aktivnosti na formiranju spomeničke baze podataka, kao instrumenta dugoročne zaštite naslijeđa i nabavci opreme za rad;
- aktivnosti na izradi Nominacionog dosijea i Plana upravljanja za nekropole sa stećcima za upis na Listu svjetskog naslijeđa UNESCO-a;
- da Vijeće ministara osigura adekvatne vlastite prostorije za rad Komisije.

Pripremili:

Mirela Mulalić Handan,
izvršni funkcioner

Branka Mekić, *pomoćnik izvršnog*
funkcionera za pravne poslove

Damir Bačvić, *šef kabineta*

Predsjedavajući Komisije

Dubravko Lovrenović

Broj: 09-2.14-48/13-6
Sarajevo, 25.04.2013. godine